

СОКОЛ Руслана Володимирівна,
здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ
ПРОТОПОПОВА Наталія Андріївна,
старший викладач кафедри аналітичної
економіки та менеджменту
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

АНТИКРИЗОВА ЕКОНОМІЧНА ПОЛІТИКА ДЕРЖАВИ

Політико-економічним інститутом держави є державна влада, яка здійснюється через систему органів державного управління. Органи державної влади й управління різняться природою і функціями, але вони проходять схожі життєві цикли. Їхні життєві цикли не співпадають у своєму розвитку: цикли державного управління відстають від циклів державної влади, що і стає причиною виникнення кризи в системі державного управління.

Криза системи державного управління є об'єктивним виразом нездатності державної влади управляти соціально-економічним та суспільно-політичним розвитком держави й суспільства, надмірною заполітизованістю та пов'язаними із цим явищем конфліктами між законодавчою, виконавчою та судовою гілками влади, що призводить до втрати владою легітимності. Криза – це завжди переломний етап функціонування будь-якої системи, на якому вона піддається впливу зовні або з середини, що потребує нової відповіді на виклики часу. Крім того, криза – це граничне загострення протиріч фактично у всіх сферах життєдіяльності суспільства.

Як зазначає В. Герасенко, системна криза в державному управлінні розвивається етапами:

– перший етап характеризується виникненням чисельних конфліктних центрів у різних сферах суспільного життя. Хоча у плюралістичних суспільствах системні кризи виявляють нове співвідношення сил і інтересів, а їх розв'язання може означати джерело нового підйому розвитку суспільства. Тобто конфліктні ситуації можуть виконувати і стабілізуючу функцію;

– другий етап – конфліктні ситуації в суспільстві поглиблюються до такого ступеня, що їх вирішення неможливе за допомогою компромісів. Такий стан відображає функціональний дисонанс механізмів діяльності державної влади, громадських інституцій та невідповідність структур, форм і методів управління соціально-економічним умовам, які зазнали змін;

– третій етап – розвиток і загострення кризи, що включає розпад наявних політичних структур. Мова йдеться про загальносистемну державну кризу.

Одним із основних факторів загальносистемної кризи в Україні є криза системи державного управління. Її врегулювання залежить від швидкого і

повного розв'язання першочергових завдань [1], спрямованих на: трансформацію функцій та структури органів виконавчої влади з поступовим посиленням функціонального принципу; боротьбу зі корупцією; реформування безпосередньо державної служби; поглиблення процесів децентралізації на місцях; законодавче забезпечення потреб управління.

Важливо зазначити, що ознаками прояву загальносистемної кризи є:

- довготривала, прихована чи відкрита недієздатність органів державної влади, тобто повна втрата державними структурами можливостей, потенціалу управлінського впливу, стратегічної ініціативи та творчості;
- втрата (або відсутність) державним апаратом стратегічної ініціативи й управлінського впливу;
- відсутність зваженої кадрової політики у структурах влади;
- використання органами державної влади популістських обіцянок.

Антикризове управління – це процес, який базується на логічності та несуперечності дій, прийомів, методів формування та здійснення впливу наікерований об'єкт. Крім того, це процес, що має природний закономірний зміст, який визначається управлінською суттю: цілепокладанням; оцінкою ситуації; встановленням головних проблем; прийняттям та реалізацією управлінських рішень.

У рамках фронтального змісту процесу антикризового управління можливі різноманітні модифікації формування впливу, які відображають особливості суб'єкта та об'єкта управління, реальні обставини, досвід та компетенцію менеджера (керівника) та управлінської персоналу, а також інші характеристики практичних умов управлінської діяльності. Процес управління свідомо вибудовується відповідно до: критеріїв доцільності та конструктивності; ощадливості часу; споживання ресурсів та максимальної їх ефективності. Це і становить технологію (інструментарій) антикризового управління, яка полягає в селекції, виробленні, прийнятті та реалізації певної послідовності, комбінації/маневруванні (ми не говоримо про маніпуляції) операціями під час розроблення управлінських рішень [2].

Антикризову економічну політику держави можна визначити як комплекс заходів організаційно правового, інституціонального, економічного характеру впливу, спрямованих на регулювання коливань економічної активності у суспільстві в періоди передкризового стану, стабілізацію та згладжування негативного впливу кризи, зменшення її руйнівних наслідків, а також вжиття превентивних заходів у періоди економічного зростання з метою запобігання перегріву економіки [3]. Ефективною антикризовою економічною політикою держави буде лише у тому разі, якщо будуть дотримані принципи державного антикризового управління та проводитиметься антикризова політика протягом усього економічного циклу з метою профілактики та попередження кризових явищ в економіці.

Антикризова політика повинна здійснюватися шляхом узгодження усіх складових економічної політики держави. Ефективна реалізація антикризових

заходів у бюджетній політиці неможливі без злагодженого їх здійснення у грошово-кредитній політиці. Податкова політика безпосередньо впливає на обсяги доходів державного бюджету.

Антикризова політика держави має реалізуватися на наступних рівнях:

2. Підвищення ефективності функціонування внутрішнього ринку та підтримка конкурентоспроможності основних галузей економіки.
3. Попередження і недопущення криз в банківській сфері.
4. Підвищення інвестиційної та інноваційної активності.
5. Зменшення негативних наслідків банкрутства підприємств, максимально повне задоволення інтересів їх співробітників та кредиторів.
6. Підтримання соціальної та політичної стабільності.
7. Посилення координації бюджетної політики.

Список використаних джерел:

1. Коритько Т. Ю. Основні принципи та процедури антикризового управління на рівні місцевих бюджетів. *Стратегія і механізми регулювання промислового розвитку*: зб. наук. праць. Донецьк: ІЕП НАНУ, 2010. С. 265-273.
2. Петков С. В., Спицька Л. В. Адміністративна діяльність органів публічної влади: сучасний стан та перспективи розвитку. *Наукові записки. Серія: право*. 2017. Вип 2, спецвипуск. С. 79-83.
3. Економічна криза в Україні: виміри, ризики, перспективи. URL: <http://www.niss.gov.ua>.
4. Економіка України. URL: http://uk.wikipedia.org/wiki/Економіка_України.

ЛОЩЕНКО Андрій Олександрович,
керівник відділу

фінансово-економічної безпеки
ТОВ «БРІКСТЕХ» (м. Дніпро)

ІВАНОВ Олександр Валерійович,
здобувач вищої освіти
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ)

РОЗРОБКА СТРАТЕГІЇ РОЗВИТКУ ПІДПРИЄМСТВА НА ОСНОВІ КОНКУРЕНТНИХ ПЕРЕВАГ

Основними в системі стратегічного управління, спрямованого на підвищення конкурентоспроможності суб'єктів господарювання, є поняття «конкурентна позиція», «конкурентна перевага» та «конкурентна стратегія». Вони доповнюють один одного і враховують як статичні, так і динамічні характеристики діяльності організації на ринку. Аналіз літератури показав, що ці поняття розглядаються ізольовано одне від одного і їх визначення не відображають тісного взаємозв'язку, який формується в процесі практичної діяльності щодо забезпечення конкурентоспроможності бізнес-структур та окремих товарів. Щоб краще врахувати цей зв'язок, запропоновано уточнені визначення цих понять.